

Javítva a 2.Kf.700.279/2024/8. sz. végzés alapján.
Bp., 2025.03.24. dr. Szőke Mária a tanács elnöke

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	2.Kf.700.279/2024/ 6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
Az alperes:	Magyar Nemzeti Bank (1013 Budapest, Krisztina krt. 55.)
Az alperes képviselője:	dr. Karuczka Zoltán Péter kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	piacfelügyeleti ügyben indított közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	felperes (18. sorszám alatt)
A fellebbezéssel érintett eljárás:	Fővárosi Törvényszék 106.K.702.223/2024/17.* 106.K.702.223/2023/17. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes forint- és euró betétjét kezelő, a perben nem álló Bank¹ (a továbbiakban: Bank) likviditási helyzete miatt bankszünnap elrendelését kérte az alperestől. A alperes a 2022. február 27. napján kelt – és a honlapján közzétett – határozat¹ számú határozatával (a továbbiakban: alperesi határozat) – a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mnbtv.) 39. § (1) bekezdés c) pontja alapján alkalmazandó, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény (a továbbiakban: Hpt.) 286. § (3) bekezdése alapján – a Bank számára bankszünnap (könyvelési és pénztári szünnap) tartását rendelte el 2022. február 28. és március 1. napjaira akként, hogy a bankszünnap nem terjedt ki a Bankhoz beérkező tételek fogadására, a készpénz-helyettesítő fizetési eszközökkel történő fizetésekre és a készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel történő készpénz felvételre, továbbá a bankszünnap időtartama alatt a Bank a bankközi klíringrendszerben a küldő oldali szerepkörét felfüggesztette.

[2] Ezt követően az alperes a 2022. március 2. napján kelt határozat² és határozat³ számú határozataival – többek között – megtiltotta a Bank számára a betétek kifizetését, valamint a Bank pénzügyi- és befektetési szolgáltatási tevékenység végzésére vonatkozó engedélyeit visszavonta.

A felperes keresete, az alperes védirata

[3] A felperes a keresetében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 38. § (1) bekezdés f) alapján – a Hpt. 286. § (2) bekezdésében foglalt megsértésre hivatkozással – az alperesi határozattal előidézett jogsértés tényének megállapítását kérte. Kifogásolta, hogy a bankszünnap legalább két országos napilapban 15 nappal megelőzően történő meghirdetésére nem került sor. Előadta, hogy a bankszünnapot elrendelő határozat miatt átutalási megbízást nem tudott eszközölni. Az alperes által hozott későbbi határozatok miatt a mai napig nincs abban a helyzetben, hogy a betétek vonatkozásában rendelkezési jogával élhessen. A Bank fizetéseképtelensége esetén közigazgatási jogkörben felmerült kára keletkezik, a polgári jogi igény érvényesítésének előfeltétele pedig a közigazgatási bíróság jogerős ítélete. Kereshetőségi joga alátámasztására előadta, hogy a megállapításhoz fontos érdeke fűződik. Az elsőfokú eljárásban mellékelte a Bank végelszámolójának 2022. május 13. napján kelt levelét, miszerint az OBA (a továbbiakban: OBA) által megtérített összegben felüli betéttel rendelkezett, mely betétjével kapcsolatos rendelkezési jogát a bankszünnapot elrendelő határozat meghozatala miatt nem tudta gyakorolni. A kereshetőségi joga a közvetlen jogos érdekesség okán is fennáll, mivel a támadott határozattal okozati összefüggésben keletkezett jelentős kára polgári perben történő érvényesíthetősége érdekében indította a jelen pert.

[4] Az alperes a védiratában elsődlegesen a keresetlevél visszautasítását, másodlagosan a kereset elutasítását kérte.

[5] A Fővárosi Törvényszék a 108.K.701.612/2022/10. számú ítéletével – a felperes keresetösségi jogának hiánya miatt – a keresetet elutasította. A Fővárosi Ítéltábla a 2.Kf.700.256/2022/6. számú végzésével – a Kp. 110. § (1) bekezdés c) pontja alapján – a Fővárosi Törvényszék ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította. Az új eljárásra adott iránymutatásban előírta, hogy az elsőfokú bíróságnak elsőként a Kp. 48. § (1) bekezdése szerinti – az ügyben felmerülő – pergátló akadályok esetleges fennállásáról, közte a Kp. 38. § (2) bekezdésében foglalt feltételek meglétéről vagy hiányáról, szükséges esetén a felperes nyilatkozattételre felhívásával állást kell foglalnia, és vizsgálatának eredményéről az eljárást befejező határozatában számot kell adnia. Az ismert érdekeltet, a hatósági eljárás ügyfelét a Kp. 20. § (4) bekezdése szerint kell értesítenie. Amennyiben az eljárás megszüntetése nem szükséges, a kereseti kérelemről ítélettel kell döntenie.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban hozott ítéletével a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában rögzítette, hogy értesítette a Bankot az érdekeltkénti perbelépés lehetőségéről. Értelmezte a Kp. 38. § (1)-(2) bekezdéseiben és 93. §-ában, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 24. § (3) bekezdésében foglaltakat, és – a Kp. Nagykommentár Kp. 93. §-ához fűzött jogirodalmi álláspontjára is figyelemmel – megállapította, hogy a felperes a jogsérelem megállapítását azért kérte, hogy az alperessel szemben közigazgatási jogkörben okozott kár miatti polgári jogi igényt érvényesítsen. Ezzel teljesül a megállapítási kereset előterjesztésének azon feltétele, hogy a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges a megállapítási per megindítása. Az Mnbtv. 57/B. § (2) bekezdése alapján a bíróság az MNB döntését nem változtathatja meg, és a bankszünnap már megtörtént, ezért annak meg nem történté tétele a megsemmisítés, illetve hatályon kívül helyezés révén már nem lehetséges. Így a Kp. 38. § (1) bekezdés a) pontja szerinti megtámadási kereset előterjesztésének a perbeli esetben nincs helye, a 38. § (1) bekezdés b)-e) pontjai pedig a perbeli esetre nem alkalmazhatók. A Kp. 38. § (2) bekezdése szerinti feltételek teljesültek, ezért a megállapítási kereset perindítási feltételei fennálltak. Ennek kapcsán pergátló akadály nem volt azonosítható, további pergátló akadályokat pedig a másodfokú végzés iránymutatása szerint már nem kellett vizsgálnia. Rögzítette, hogy a Kp. 93. §-a a 89-92. §-okhoz képest tartalmaz eltérő rendelkezéseket. A keresetösségi jog a vitatott közigazgatási cselekményhez kapcsolódik, míg a Kp. 93. §-ában megkövetelt fontos érdeknek a bírósági megállapításhoz fűződően kell fennállnia. Tehát a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja további jogszabályi feltételt fogalmaz meg, ami külön vizsgálat tárgyát képezi. A Kúria számos, a perindítási és a keresetösségi jogot elhatároló, valamint a keresetösségi jog mibenlétét értelmező határozatának felhívásával rámutatott, hogy a közigazgatási perben a bíróságnak hivatalból kell vizsgálnia a felperes keresetösségi jogát. Közvetlen anyagi jogi érdekeltiség hiányában a

kereshetőségi jog nem áll fenn, erre alapítottnak a kereset elutasításának van helye. A közvetlen érintettség kérdését a per tárgyát képező közigazgatási határozathoz viszonyítva kell vizsgálni. A felperesnek a Bankban kezelt vagyona a bankszünnap elrendelésével összefüggésben nem változott; nem igazolt olyan körülményt, hogy a bankszünnap miatt nem tudott rendelkezési jogával élni és ebből joghátrány érte. Önmagában az arra való hivatkozás, hogy két napig átmenetileg nem tudott a bankszámlájáról átutalást indítani, nem elegendő. Olyan többlettényállási elemet kellett volna igazolnia, hogy konkrét átutalást akart indítani, amelyet nem tudott teljesíteni és ebből kifolyólag milyen konkrét joghátrányt eredményezett számára a bankszünnap. Ilyen körülményre azonban a felperes nem hivatkozott, tehát a határozat és a felperes jogi helyzete között közvetlen oksági kapcsolat nem állapítható meg. Az nem a bankszünnap elrendelésével közvetlen oksági kapcsolatba hozható körülmény, hogy a későbbiek folyamán, 2022. májusában az OBA a felperes banki betétjének összegét teljeskörűen nem térítette meg. Az a jogsérelme, hogy nem fért hozzá a bankszámláján kezelt összeghez, a Bank fizetéseképtelenségéből eredt. A felperesi érdek közvetlen jellege a kereseti kérelemben előadottak alapján nem volt megállapítható, a közvetlenséget a betétes minőség és az utóbb állított átutalási szándék általánosságban nem alapozta meg, a betéti állomány nem a bankszünnap elrendelésével összefüggésben változott meg. A felperes által előadott körülmények a betéti minőségből fakadó, kizárólag gazdasági jellegű, közvetett érdeket támasztanak alá, mely nem tekinthető közvetlen jogi érdeknek. Ezért megállapította, hogy a felperes kereshetőségi joggal nem rendelkezik, így a Kp. 88.§ (1) bekezdés b) pontja alapján a keresetet elutasította. A kereshetőségi jog hiányára tekintettel a bírósági megállapításhoz fűződő fontos érdek meglétének, valamint a keresetben hivatkozott jogszabálysértés megállapíthatóságának vizsgálatát mellőzte.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] A felperes fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására – tartalmát tekintve új eljárásra és új határozat hozatalára – utasítását, másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetének történő helyt adást kérte. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértő álláspontra jutott, miszerint a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem rendelkezik kereshetőségi joggal. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság nem határozott teljes kereseti kérelmről, mert nem foglalt állást az alperesi határozat Hpt. 286.§-ába ütközéséről. Így az elsőfokú ítélet érdemi felülbírálatra alkalmatlan, és a Kp. 110.§ (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának van helye. Tévedett az elsőfokú bíróság, mert nem a Bank fizetéseképtelenségéből, hanem a bankszünnapot elrendelő alperesi határozat, illetve a Bank tevékenységének felfüggesztését elrendelő további határozatai miatt nem fért hozzá a bankszámlájához. Az alperes által 2022. február 27. napján és 2022. március 2. napján meghozott határozataival bankszünnap tartását és a Bank tevékenységének felfüggesztését rendelte el, de a Bank fizetéseképtelenségéről nem született semmilyen döntés. A Bank végelszámolását az alperes a 2022. március 2. napján meghozott határozatával rendelte el, de a végelszámolás elrendelése nem jelenti a jogi személy fizetéseképtelenségét, mert ekkor felszámolás elrendelésének van helye. A Bank nem fizetéseképtelen, hanem végelszámolás alatt áll, köztudomású, hogy a betétesek betétjeit időközben nagymértékben ki is fizette. Nem a Bank fizetéseképtelensége miatt nem tudott élni a bankbetétje feletti rendelkezési jogával, hanem az alperes sebtében és jogtalanul elrendelt fent hivatkozott határozatai miatt. Kereshetőségi jogának alátámasztására nem kellett bizonyítania, hogy a bankszünnap alatt

konkrét átutalást akart indítani. A közvetlen érdekeltségen alapuló keresetösségi jogának bizonyításához elegendő, hogy a tulajdonjog részjogosítványát kitevő rendelkezési jogának szabad gyakorlását sértette meg az alperes. Az alperesi határozat meghozatalát megelőzően néhány nappal kitört orosz-ukrán háború miatt nehéz likviditási helyzetbe került Bank pénzügyi helyzetét stabilizálta az alperes azzal, hogy megtiltotta a betéteseknek a betétjeik feletti rendelkezési jog gyakorlását. Az alperes attól tartott, hogy a betétesek a háború miatti likviditási nehézségének hírére tömegesen, rövid idő alatt kívánják a bankbetétjeik feletti rendelkezési jogukat gyakorolni, így a Hpt.-ben rögzített hirdetményi kötelezettsége jogsértő negligálásával kívánta ezt megakadályozni. A Bankot banktitok terheli abban a vonatkozásban is, hogy valamely betétes a vonatkozó időszakban kívánt-e élni a rendelkezési jogával vagy sem. A „közvetlen érdekeltség”, mint keresetösségi jog fennállását jogsértő attól függővé tenni, hogy felperesnek nyilvánosan kéne bizonyítania, hogy kívánt-e és milyen összegű betét vonatkozásában élni a rendelkezési jogával.

[8] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. A bankszünnapok elrendelése közvetlenül nem érintette a felperes érdekeit, az érdekeltsége gazdasági jellegű, közvetett, ezért az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg a felperes keresetösségi jogának hiányát. A keresetösségi jog fennállta előkérdés, e jog hiányában adott kereseti kérelem egyebekben való érdemi elbírálása kizárt.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[9] A fellebbezés – az alábbiak szerint – megalapozatlan.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján – a hivatalból elvégzendő vizsgálatát meghaladóan – a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során figyelemmel volt arra, hogy a felperes az elsőfokú ítéletet eljárási- és anyagi jogi jogszabálysértés miatt egyaránt támadta. A másodfokú bíróság arra a jogi álláspontra jutott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében helyesen hívta fel a döntéséhez irányadó, releváns jogszabályokat, és azok alapján jogszerű döntést hozott, döntésével – annak helyes indokai alapján – egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel az alábbiakat emeli ki.

[11] A másodfokú bíróság előjáróban – hivatalból – azt vizsgálta, hogy az elsőfokú bíróság a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.700.256/2022/6. számú végzésében foglalt, az új eljárásra adott iránymutatásnak eleget tett-e. Megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az új eljárásban a fenti másodfokú végzésben foglaltaknak megfelelően járt el, az ismert érdekeltet a perbelépés lehetőségéről tájékoztatta. Az új eljárás kereteit a fenti másodfokú végzés jelölte ki, így az elsőfokú bíróságnak a Kp. 48. § (1) bekezdés c), i) és l) pontjaiban írt pergátló akadályokat már nem kellett vizsgálnia. A Kp. 38. § (2) bekezdése szerinti feltételek fennállását vizsgálta, és jogszerűen állapította meg, hogy az alperessel szemben közigazgatási jogkörben esetlegesen okozott kár miatti polgári jogi igény érvényesítéséhez a felperes

jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges a megállapítási kereseti kérelem. Továbbá az állított jogsértés sem megtámadási kereseti kérelemmel [Kp. 38. § (1) bekezdés a) pont], sem Kp. 38. § (1) bekezdés b)-e) pontjai szerinti kereseti kérelemmel nem orvosolható. Ezért a megállapítási kereset perindítási feltételei fennálltak.

[12] Ezt követően a másodfokú bíróság áttért a felperes által hivatkozott eljárási jogszabálysértés vizsgálatára. A felperes azt állította, hogy az elsőfokú bíróság nem merítette ki a keresetet, azonban ezzel összefüggésben a Kp. 86. § (1) bekezdésének megsértését nem jelölte meg, míg a Kp. fellebbezésben felhívott 110. § (1) bekezdés c) pontja csak jogkövetkezményt tartalmaz. Önmagában a másodfokú bíróság által alkalmazandó jogkövetkezményre történő hivatkozás a fellebbezéssel szemben a Kp. 99. § (1) bekezdésében, 100. § (2) bekezdés b) pontjában és 104. § (1) bekezdésében írt tartalmi követelménynek nem tesz eleget, a másodfokú bíróság vizsgálatának kereteit nem jelölheti ki. Azonban a Kp. 110. § (1) bekezdésében felsorolt esetkörökre a másodfokú bíróságnak hivatalból is figyelemmel kell lennie. Azt vizsgálja, hogy a fellebbezéssel támadott ítélet, illetve az annak meghozatalával végződő elsőfokú eljárás, nem szenved-e olyan súlyos eljárási hibában, ami a Kp. 110. § (1) bekezdése alapján abszolút hatályon kívül helyezési ok. Ha a fenti kérdésekre nemleges választ adott, a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján az ítéletet – a bizonyítás és vizsgálat hivatalbóli elrendelésének körén kívül – csak a fellebbezés, a csatlakozó fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálhatja felül. A jelen esetben annak van jelentősége, hogy az elsőfokú bíróság vizsgálatának kereteit és sorrendiségét a Kp. szabályozza. Akkor bocsátkozhat az egyes kereseti jogsértés-állítások érdemi elbírálásába, ha ennek törvényi feltételei fennállnak. Elsőként a Kp. 48. §-a szerinti pergátló akadályokat kell a Kp. 45. § (1) bekezdés a) pontja alapján hivatalból vizsgálnia, ha ilyen körülményt nem észlel, hivatalból azt vizsgálja, hogy a Kp. 81. § (1) bekezdésében foglalt – eljárás bármely szakaszában történő – eljárás megszüntetésének oka fennáll-e. Amennyiben nem, áttérhet az ügy érdemét érintő kérdések vizsgálatára. Az elsőfokú bíróság jelen ügyben eljutott az ügy érdeméig, ami a perbeli esetben mégpedig a felperes keresetességi jogának vizsgálatát jelentette. Az elsőfokú ítélet indokolásának [27]-[30] bekezdéseiben az iránymutató ítélkezési gyakorlat felhívásával részletesen kifejtette, hogy a felperes keresetességi jogának vizsgálatára – a Kp. 17. § a) pontjával és 88. § (1) bekezdés b) pontjával összefüggésben – hivatalból köteles, meglétének bizonyítása a felperes terhére esik, hiánya a kereset ítélettel történő elutasításához vezet, amely esetben a keresetben állított jogsértések érdemben eldöntése nem lehetséges. A Kp. Nagykommentár Kp. 88. §-ához fűzött jogirodalmi magyarázata ezen, a Kp. szabályozási rendszeréhez igazodó következetes ítélkezési gyakorlatot ismerteti: „A Kp. jelentős újítása, hogy a közigazgatási bírói gyakorlatban kialakult minden olyan esetet szabályoz, amely a felperes keresetének elutasításához vezet. Első helyen a Kp. a kereset alaptalanságát mint alapesetet szabályozza, ugyanakkor a kereset elutasítását képező esetek logikai sorrendje eltérő. A keresetet el kell utasítani elsősorban azért – és ezt vizsgálja először a bíróság –, ha a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg; ezt hívják a keresetességi jog hiányának. Ha a felperes keresetességi joga fennáll, akkor a bíróság másodsorban a hivatkozott eljárási szabályszegéseket vizsgálja. Ha ezek a szabályszegések az ügy érdemére nem hatottak ki, akkor kerül sor az anyagi jogi jogsérelmek vizsgálatára.” A Kp. szabályozási rendszerének logikájából az következik, hogy az igényérvényesítési (kereshetességi) jog hiányában az eljárási szabályszegések, majd anyagi jogi jogsértések vizsgálatára nem kerülhet sor, mert nem az arra jogosult nyújtotta be a keresetet. Ezért az elsőfokú bíróság ítélete orvosolhatatlan formai hiányosságban nem szenved, mert az elsőfokú bíróságnak a felperes keresetességi joga hiányának megállapítása esetén a Kp. 88. § (1) bekezdés b) pontja szerinti

jogkövetkezményt kellett alkalmaznia. Így felperes által állított anyagi jogi jogsértés, a kifogásolt közigazgatási cselekmény időpontjában hatályos Hpt. 286. § (3) bekezdése megsértésének vizsgálatára nem volt köteles, a Kp. 86. § (1) bekezdésében előírt kereset kimerítésének kötelezettsége nem terhelte, tehát a Kp. 110. § (1) bekezdése szerinti jogkövetkezmény alkalmazásának nincs helye.

[13] A per alapvető jogkérdése, hogy a felperes sikerrel támasztotta-e alá, hogy az alperesi határozat kapcsán igényérvényesítési (kereshetőségi) joggal rendelkezik. A jelen ügyben jelentősége van annak, hogy a felperes a 2022. február 27. napján kelt 2022. február 1. és március 1. napjaira bankszünnapot elrendelő alperesi határozat jogsértő jellegét állította, az alperes 2022. március 2. napján kelt határozatait nem támadta. Az elsőfokú bíróság az első tárgyaláson a bizonyítási terhet kiosztotta, a felperest kereshetőségi jogának bizonyítására hívta fel (108.K.701.612/2022/10. számú tárgyalási jegyzőkönyv). Az elsőfokú bíróság a felperesre kiosztott bizonyítási terhel alapján tényként állapította meg, hogy a felperes Bankban kezelt vagyona a bankszünnap elrendelésével összefüggésben nem változott; a felperes nem igazolt olyan körülményt, hogy konkrét átutalást akart indítani, amelyet nem tudott teljesíteni, a bankszünnap miatt nem tudott rendelkezési jogával élni és ebből joghátrány érte.

[14] A felperes keresetének 2022. március 28-i benyújtásakor még nem tudhatta, hogy az Bank az által kezelt betétjei kifizetésének fedezetével rendelkezik-e, ezen betétek kapcsán keletkezik-e kára. Ehhez képest hivatkozott az alperesi határozattal érintett közvetlen joga, jogos érdekeltsége kapcsán egyrészt arra, hogy az alperesi határozattal okozati összefüggésben kára keletkezett, amely polgári perben történő érvényesíthetősége érdekében [Pp. 24. § (3) bekezdése] indította a jelen pert, másrészt arra, hogy a bankszünnapot elrendelő alperesi határozat miatt átutalási megbízást nem tudott eszközölni, ezért a betétek vonatkozásában rendelkezési joga sérült. A felperes alappal hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet meghozataláig köztudomásúvá vált, hogy a Bank végelszámolás alatt áll, nem fizetéseképtelen; a betétösszegeket az OBA, valamint az ügyfelek – OBA-garancián felüli – betétköveteléseinek 98 %-át a Bank kifizette. Ennek kapcsán utal a bíróság az alperes 2023. március 14. napján kelt közleményére (honlap elérhetőség1. A felperes arra, hogy őt Bank által kezelt betétek kapcsán kár érte volna, fellebbezésében már nem hivatkozott. A felperes az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét azon okból állította, és kereshetőségi jogát fellebbezésében már kizárólag azzal támasztotta alá, hogy a tulajdonjog részjogosítványát kitevő rendelkezési jogának szabad gyakorlását sértette meg az alperes. A felperes fellebbezésében kifejtett álláspontja szerint kereshetőségi jogának alátámasztására nem kellett bizonyítania, hogy a bankszünnap alatt konkrét átutalást akart indítani, kereshetőségi jogát az támasztja alá, hogy szabad rendelkezési jogának gyakorlását az alperes megsértette, továbbá, hogy a vonatkozó időszakban kívánt-e élni a rendelkezési jogával vagy sem, az banktitkot képez. Ezért a másodfokú bíróságnak a Kp. 108. § (1) bekezdésénél fogva ebben a körben kellett vizsgálnia.

[15] A másodfokú bíróság rámutat arra, hogy banktitkot [Hpt. 160. §] képező adatot a Bank az ügyfelének, azaz felperesnek kiadhat, annak megtartására a felperes vonatkozásában nem köteles. A Kp. 84. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 265. § (1) bekezdése alapján a bizonyítási terhet viselő és egyben titokgazda [Pp. 322. § (2) bekezdés] felperes

döntése, amennyiben a bankszünnap alatt konkrét átutalás indítására vonatkozó adat áll rendelkezésre, ezt a perben a Kp. 36. § (1) bekezdés i) pontja alapján alkalmazandó Pp. 163. § (2) bekezdése szerinti szabályok megtartása mellett felhasználja-e vagy sem. A banktitok megtartására a pénzügyi intézmény harmadik személyekkel szemben köteles, valamely bizonyíték banktitok jellegére a titokgazda felperes a bizonyítatlanság jogkövetkezményeinek elhárítása érdekében sikerrel nem hivatkozhat. Az alperes fellebbezési ellenkérelmében helyesen fejtette ki, amennyiben a felperes a rendelkezési jogával élni kívánt volna, ez bizonyítható lenne. Arra a felperes alappal hivatkozik, hogy az alperesi határozat által elrendelt bankszünet a tulajdonjog részjogosítványát kitevő rendelkezési jogának szabad gyakorlását érintette. Ettől különböző kérdés, hogy az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította-e meg, hogy ez a körülmény konkrét joghátrányt nem jelent, önmagában a felperes keresetösségi jogának alátámasztására nem elegendő.

[16] A Kp. 4. § (1) bekezdése alapján a közigazgatási jogvita tárgya a közigazgatási szerv közigazgatási jog által szabályozott, az azzal érintett jogalany jogi helyzetének megváltoztatására irányuló vagy azt eredményező (3) bekezdés szerinti cselekményének, vagy a cselekmény elmulasztásának jogszerűsége. A Kp. 17. § a) pontja értelmében az jogosult a per megindítására, akinek jogát vagy jogos érdekét a közigazgatási tevékenység közvetlenül érinti. A Kp. 38. § (2) bekezdésében írt megállapítási kereseti kérelem akkor terjeszthető elő, ha az – többek között – a felperes jogainak az alperessel szemben való megóvása érdekében szükséges. Amennyiben a felperes jogának vagy jogos érdekének közvetlen sérelme nem állapítható meg, a bíróság a keresetet elutasítja [Kp. 88. § (1) bekezdés].

[17] Az Mnbtv. 39. § (1) bekezdés c) pontja alapján felügyeleti hatóság alperes eljárásnak ügyfele a Bank volt. Az alperesi határozat a Bankot kötelezte bankszünnap tartására, e közigazgatási tevékenységnek a felperes címzettje nem volt, az nem irányult a felperes jogi helyzetének megváltoztatására. A felperes a Banknál kezelt betétjeivel a betétszerződések és a Bank üzletszabályzata [Hpt. 6. § (1) bekezdés 8. pont, 276. § (1) bekezdés] szabta keretek között – nem teljesen szabadon – rendelkezhetett. E bankbetétjei feletti rendelkezési jogát a 2022. február 28-i és március 1-i munkanapokra elrendelt bankszünet érintette, e napokon utalni kétségkívül nem tudott, ugyanakkor készpénz-helyettesítő fizetési eszközzel fizethetett, azzal készpénzt vehetett fel. A felperes megállapítási kereseti kérelmének törvényi célja, hogy jogát, jogos érdekét az alperessel szemben megóvja. Az igényérvényesítési (kereshetőségi) jog alátámasztására elengedhetetlen annak megjelölése, hogy a felperes milyen alapon milyen igényt (jogot vagy jogos érdeket) kíván érvényesíteni. Ennek következtében az elsőfokú bíróság alappal hiányolta a kereshetőségének bizonyítására köteles felperes részéről annak előadását és igazolását, hogy a bankszünet jogi helyzetét megváltoztatta és miként változtatta meg, azaz a közigazgatási perben érvényesíteni kívánt jogát, jogos érdekét az alperesi határozat közvetlenül miként érintette. A felperes fellebbezésében már csak arra hivatkozott, hogy a bankszünet alatt rendelkezési jogában korlátozva volt. A felperes fellebbezésében már nem állította azt, hogy jogi helyzetét az elrendelt bankszünet bármely módon megváltoztatta volna, például vagyoni vagy személyi körülményeiben változás beállását eredményezte volna, a jogi helyzetében beállott változás miatt kártérítés vagy sérelemdíj iránti, stb. igénye keletkezhetne. A közigazgatási tevékenységgel érintett közvetlen joga, jogos érdeke nem állapítható meg, ha a közigazgatási tevékenység következtében az érintett jogi helyzete nem változik. Az sem

alapozza meg a kereshetőséget, ha a felperes az elrendelt bankszünet miatt kár (betétben tartott vagyonának csökkenése vagy elmaradt haszna) bekövetkezését állítja, mert ekkor is alá kell támasztania, hogy az közvetlenül összefüggésbe hozható a vitatott közigazgatási tevékenységgel. Ezért az elsőfokú bíróság jogszerűen állapította meg, hogy önmagában a rendelkezési jog átmeneti korlátozása a felperes kereshetőségét nem támasztja alá, az alperesi határozat a jogát, jogát érdekét közvetlenül nem érintette.

[18] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Kp. 109. § (1) bekezdése alkalmazásával az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A másodfokú bíróság a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint az IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdéseire, 4. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a pernyertes alperes által felszámított perköltséget az ügy kisebb bonyolultságára, a benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére tekintettel az elvégzett jogtanácsosi munkával arányban állónak ítélte.

[20] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdés alapján meghatározott mértékű fellebbezési illetéket a felperes a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján megfelelő eltéréssel alkalmazandó, a Pp. 101. § (1) bekezdése, valamint 102. § (1) bekezdése alapján köteles megfizetni az állam javára az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételi számla javára. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a kötelezett a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[21] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. február 19.

dr. Szőke Mária s.k.
a tanács elnöke

dr. Bendli Attila József s.k.
előadó bíró

dr. Bíró Péter s.k.
bíró

